

Gir Hamsun-filmen det glatte lag

Stiftelsen norsk litteraturhistorie, 2014

Hamsunfilmen er ren historieforvringning - tatt rett ut av løse luf-ten. For oss som var di- rekte involvert, er det dypt sårende å få ser-vert en grovt ukorrekt versjon på denne måten.

AV KRISTEN TARALDSEN

LILLESAND: Det er kontreadmiral Robert Eichinger i Lillesand som avfyrrer denne bredsiden mot den nye Hamsunfilmen av den svenske regissøren Jan Troell. Filmen har med en episode der Hamsun i januar 1943 blir bedt om å hjelpe en motstandsgruppe på 13 mann

som er tatt og dømt til døden. To av guttene, begge 20 år gamle, blir oppgitt å være fra Grimstad. Søsteren til den ene, kalt Mette, skal angivelig jobbe hos Hamsun-familien på Nerholm.

Den ene av to motstandsmenne- ne blir i filmen kalt Espen Bredesen, bosatt i Sølvgaten 12 i Grimstad. Den andre blir benevnt som Ivar Dalheim. Begge må bøte med livet foran den tyske eksekusjons- pelotongen. Det fremgår at Knut Hamsun, om enn noe motvillig, sender telegram til NS-fører Vidkun Quisling og den tyske Reichs- kommissar Josef Terboven. I til- legg skriver Knut Hamsun artik- kelen «Nu igjen» i NS-avisen Fritt Folk.

— Slik denne versjonen blir fremtitt i filmen, hersker det ing- en tvil om at det er skjebnen til vår motstandsgruppe i Kristian-

sand som danner bakgrunnen for episoden. Det er bare det å beme- ke at her har forfatteren av film- manuset foretatt en meget uhel- dig sammenblanding av begiven- heter, understreker Eichinger.

De faktiske forhold

Den pensjonerte admiralen me- ner at dersom man først skal bringe denne episoden i filmen, bør man holde seg til de faktiske forhold. Eichinger understreker at han har undersøkt nøye i to fangeleksikon. I ingen av dem fin- nes navnene Espen Bredesen og Ivar Dalheim. Heller ikke eksiste- rer Sølvgaten i Grimstad.

De eneste motstandsmenn fra Grimstad som ble skutt av tysker- ne under krigen, var bokholder Torleif Tellefsen og redaktør Olav Dyvik. De ble begge henrettet på Trandum 9. mai 1944, for øvrig

sammen med major Arne Laudal.

— Filmens fremstilling er derfor bak alle hauger. Tatt i betrakt- ning at den utgir seg for å være autentisk, er det tydelig at manus- forfatteren ikke har satt seg til- strekkelig inn i saken. Vedkom- mende burde ha søkt bistand hos krigshistorikere som kjenner denne historien, understreker Ei- chinger.

Dypt sårende

— Hvordan reagerer du personlig på denne forvringningen av de historiske fakta?

— Det er dypt sårende, tatt i be- traktning at 10 av medlemmene i vår gruppe ble dødsdømt. Vi satt for øvrig på «Fallskjermen» på Grini, da vi fikk smuglet inn Fritt Folk og kunne selv lese Hamsuns berømte artikkel «Nu igjen».

Der er senere blitt karakterisert som «en landssvikers uhyggelige hån over norske patrioter som gav livet for sitt fedreland».

— Opprattet artikkelen slik at den var å betrakte som en spiker i likkisten vedrørende vår så alvor- lige sak. Det var en forferdelig si- tuasjon for oss, ettersom vi ikke visste hva som egentlig foregikk i Kulissene, fremholder Eichinger.

Han legger til at det er en tyde- lig tendens til at enkelte moderne historiegranskere oppfatter Ham- suns forhold under krigen på en litt annen måte enn virkelighe- ten. — Selv om de ønsker å sette vinger på Hamsun og hans lands- svik i krigens år, må de ikke blan- de kortene. At Hamsun var en stor forfatter, må ikke overskygge det forhold at han valgte feil side, understreker Eichinger.

Han mener det er riktig å korri- gere den grovt forvrengte versjo- nen i filmen, slik at særlig den yngre generasjon ikke skal bli sit- tende tilbake med et falsk inn- trykk.

Vellykket s

I går kveld ble det ar- rangert støttekonstert på Vaskeriet til inntekt for Quart Festivalen. Kon- serten samlet rundt 300 ungdommer.

KONSERT

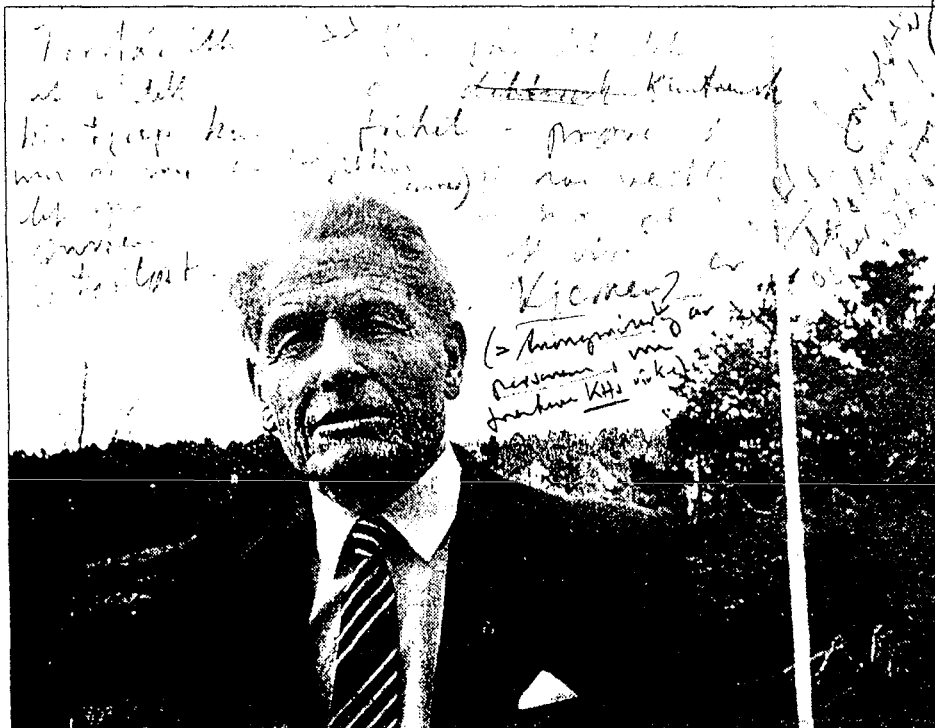
Støttekonstert til inntekt for Quart Festivalen

KRISTIANSAND: Kristiansands- band spilte live på studentenes kulturhus i går. Men i går var lo- kalet forandret til «ungdommen» kulturhus». Hovedtyngden av til- skuerne var nemlig i alderen 16

til 25 år. Horni K nen, og sr andre Sm Seigmen- dens enes som var u nadede en kalist.

Et av l var likevi spilte tre og avslut nestar av og bor ha topps i fi uke.

Allie b ter hver, var for k

STORT MATERIALE: Kontreadmiral Robert Eichinger har samlet et stort materiale om «Eichinger- gruppen». Han synes det er beklagelig at manus- forfatteren ikke har henvendt seg noen av gruppens med- lemmer for å få den korrek- te versjonen av den dramatiske skjebnen til gruppen.